

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Stephanus Bator Poloniae Rex creator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Iun. An. 1573. Verum ut regem nostrum in Poloniā euntem comitemur, animus non est, nec sicut instituti nostri ratio, quod ille nec in religione nec in statu reipublicae quidquam memorabile eo in regno perfecit: in quod quum vix ingressus esset, A. 1574. iij. Kal. lun. festo Pentecostes, nō sine veneni (vti Lutheranus scriptor tradit) suspicione, mortuo fratre Carolo IX. ad uitā capessendam coronam clam, mutatis vestibus, de nocte profectus Viennam atq; inde per Italiam in Franciam non multo post redit, ac regnum per multa pericula & miseras administravit, ut infra quando de Francia nobis sermo erit, dicetur.

III. Poloniā, quum Henrici redditum aliquamdiu frustra exspectassent, tandem ad noui Regis electionem sunt progesi. Quamvis autem Maximilianus Austriacus imperator multorum procerum suffragijs rex designatus esset: quia tamen Poloniā electionem Amurathi Turcarum Sultano, Austriacē domus potentiam iam ante suspectam & inuisam habenti, minus gratam fore intellexerant; atq; ipse etiam Maximilianus non satis mature in tam instabili hominum voluntate & renimis quam lubrica regni possessione adiisset; Poloniā denuo exquisitis suffragijs Stephanum Bathorium Transylvaniae Principem, multis virtutibus commendatum & qui Annam Sigismundi, Ultimi Jagelloniorum è stirpe Regis Poloniā filiam in matrimonio habebat, Regem sibi accesserunt. Hic vero nulla habita Maximiliani ratione magno animo regni gubernacula suscepit: quamque Amurathis sibi gratia opus esse intelligeret, ad eam captandam, Legatos Maximiliani; vt Persarum Regem de federe contra Turcas incundo sollicitarent, missos, in via deprehensoris occidi iussit. Hanc iniuriam vleiscendi tum regni, quod Maximilianus debet sibi putabat, vindicandi studium, nec non Turcicā potentia meritus Maximilianum induxerunt, vt omnium Christianorum Principum opem contra hostes suos implorari, animaduertens à Germaniæ Protestantibus sibi ea auxilia quæ tam evidens periculum requirebat; denegata esse, eo quod petitionibus ipsorum in religionis negotio annuere noluisse: vt hac de re Hungarica loquitur historia, Maximianum interim Moscovitarum Duci ope expeditionem in Poloniā adornantem, mors interpellauit Stephanus vero, erexit Mosco Plescouia & Narua: veraque, & regni finibus ad Nouogardiam vsque illam maggam vrbem, prolatis, victorijs glorio-

sus, tandem & ipse morti in prædam celsit Anno 1586. Idib. Decemb. cum annos decem & menses septem diesque duodecim regnauisset in Polonia.

IV. Defuncto Stephano, Sigismundus Sueciæ rex Poloniæ Nobilitatis suffragijs ad regnum fuit assumptus coronatusque A. 1587. xvi. Kal. Ian. Maximiliano, Cæsarlis Rudolphii fratre, contra eundem à proceribus quibusdam electo, sed mox auspicijs Sigismundi victo & capto. Hanc Christianorum Principum discordiam & intestinum bellum ægre ferens Pontifex, Cardinali Aldobrandino Legato suo (qui & ipse postea ad Pontificatum fuit electus, Clemens VIII. appellatus) eius componendi negotium dedit: quod quidem ille singulari cum laude non perfecit tantum, verum etiam Sigismundum Regem in Catholica religione, cui innurtius fuerat, plurimum conformatuit. Sic ergo pace inter Austriacos & Polonus facta, Maximilianus liber fuit dimissus. Porro is, qui hodie est in Poloniæ regno rerum status, magnam nobis spem facit, fore vt in Catholica Ecclesia quotidie magis magisque res florescat. Rex enim vt est Catholica religiosis obseruantissimus, ita nullius alterius exercitium in sua aula permittit. Episcopi quoque in plantandis tam pietatis quam bonarum litterarum seminatijs, atque inde doctis producentis concionatoriis, nullis nec sumbris nec laboribus patiunt: vi sunt Archiepiscopus Gnesensis, regni Primas & Legatus, Archiepiscopus Leopolensis in Russia, Episcopi Cracoviensis, Vratislavensis, Chelmensis, Plockensis, Culmensis, Presmiliensis, Samogitensis, Vilensis, Kiouensis, Licensis, & Iahouensis, qui quatuor in Lithuania sunt Episcopatus. Ad Catholicæ etiam religionis tam conseruationem quam augmentum, multum conferre censenda sunt assidue innumerabilium fere Religiosorum in tanto regno preces. Sed & vulgi Sacramentis frequenter videntis, indies magis magisque crescere videtur deuotio. Multum quoque illud iuvare quis existimat, quod plerique Senatores & proceres ad Fidem Catholicam reduci, & in ea iam corroborati sunt: nec facile ad quamcumque dignitatem quis à Rege admittitur, nisi Catholicus aut de quo spes eum hac ratione ad Catholicam Ecclesiam reuocati posse. Præssiam tamen excipio, haeresi miserum in modum infectam, & tantum non perditam, cui tamen tam multæ atq; atroces dissensiones futurum propediem interi-

Bbb. 3;

tum